

A jellem fölött túlnyomósággal uralkodnia kellene. Illy szerepekben Lendvai mindig nagyobb hatással működik, egyébiránt az illy művészi versenyzés mindenesetre érdekes, és azért épen nem vagyunk ellene, főkép ha aztán végre annál hagyatik a szerep, ki a közönség tetszését jobban ki víta magának. Lendvait két ezüstgyertyatartóval lepték meg tisztelői.

— 99 —

Nov. 5. B á j i t a l, dalj. 2 felv. A' czimszerepben hosszas gyöngékedés után Paksiné lépett föl, 's még most is jelei mutatkoznak e' gyöngékedés különben igen dicséretes működése alatt. Igen sajnáljuk e' fiatal hölgyet mind intézetünk, mind saját érdekében, hogy olly gyakran betegeskedik. Benza ne feledje, hogy a vigságnak határai vannak, mire őt más helyen már ének előtt komolyabban is figyelmeztettük, mert Dulcamara jelleme maga olly nevetséges, hogy hatása torzítás által mindenesetre csak veszthet. Pecznek ma néhány hangja meglehetősen sikerült, 's tőle már ez is elég. Kimenetkor nagy tolongás volt a' csarnokban, mivel az oldalajtók nem valának nyitva, az az: a' rendezőség, igen sok dolgai közt, méltóztatott elfelejteni azokat kinyitítani. Ez a' zsebmetszőkre nézve igen kedvező eljárás ugyan, de a' közönség részéről bizonyára nem nagy köszönetet érdemel.

K—e.

Nov. 6. G r i t t i, drama 5 felv. Szigligetitől. Olly hanyag előadás, minőt egy hét óta nem láttunk, még Laborfalvi Róza is akadozott! Szathmáriné műtázásából visszatérvén, ma lépett föl először, 's csudáljuk, hogy e' derék színész nő tapsokkal nem fogadtatott, holott a' közönség ebben fukarkodni nem szokott 's megérjük nem sokára, hogy Egressi Bénit is megtapsolják, ha többször l é p e t t e t i k föl — szerelmes szerepekben. Egressi Gábor ma többször esett egy régi hibájába, mellyet, ha emlékezetünk nem csal, még eddig nem róttunk meg. Ő ugyan is mihelyt nagyobb szenvedélyességgel szaval, a helyett rendesen a-t kiált, például: „fátyu az“ stb. Ettől könnyen elszokhatnék. Az utolsó fölvonásban mindazáltal midőn fiát vérpadon elveszni látta, a' szó teljes értelmében remek volt mind játéka, mind szavalása, e' pillanatban minden tekintetben egészen a' régi Egressi Gáborra ismertünk benne. Sajnosan kell itt érintenünk, mikép általános hiba színésznőkben, hogy, az egy Szentpéterit kivéve, e g é s z előadást csak igen ritkán láthatni tőlök művészileg és következetesen ábrázoltatni, e' nélkül pedig valódi művészetet nem képzelhetni.

— 99 —

Nov. 7. T i h a n y o s t r o m a, dalj. 3 felv. Therntől. Ismét olly hanyag előadás, hogy még Schodelné is distonált néha, mit azonban a' többihez képest, örömet megbocsátunk neki, főkép ha ezentúl egészséges marad, 's nem gyöngékedik minden illy bolláska után néhány hétig. Az utolsó fölvonásban olly nagy rendellenesség uralkodott, miszerint azt kelle hinnünk, hogy színházunknál a' rendező csupán a' játékszini cédulák bakjait segíti nevével leledözni, 's ez azután elég a' dicsőséget.

K—e.

Nov. 8. B á n k b á n, dráma 5 felv. Katona Józseftől. Ma Lendvai nem játszik olly kedvvel, mint először, 's ez mindenesetre hiba. Lendvainé szép hangja nem bírja már meg az illy nagyobb erőfejlesztést igénylő szerepeket. Egressi ma a' királyt személyesít 's nagyon csodáljuk, hogy a' közönség tapsviharral nem fogadta őt, illő halából, mivel ma nem — Bánk szerepében lépett föl. — Tisztelt igazgatóság! Ugyan nincs mód, melly szerint a' zenészkart kényszeríteni lehetne, hogy irtózatossá czinczogatással ne bicskássák halálra fölvonások közt a' közönséget? Ha ez még sokáig tart bizony nem fogjuk csodálni, ha egykor maga a' közönség erélyesen bíraskodandik a' makranczos zenészkarral fölött.

S—.

Nov. 9. b é r s z ű n e t t e l, H u n y a d y L á s z l ó, dalj. 4 felv. Erkelről. A' zenészkar egyet kettőt botlott ma, ez azonban darab idő óta szokása kezd lenni; így például minap Kovácsné jutalmára D o n C a e s a r d e B a z á n adatván, a' 2-dik fölvonási ének zárszavát a' karigazgató — magyarul nem tudván mert magyar színháznál van — elhibázta, 's hamarabb kezdeté a' zenét, mielőtt még Lendvai be-

szédét végezte volna, mi a kardalnokokat természetesen kis zavarba hozta, 's miért az egyik egy főszínész által s z i n p a d o n és a' közel állók hallatára olly szitok-kal illették, melyet egyenesen Isten káromlásnak kell neveznünk. Rendre kell igazítani a' zenészkört, és illedelemre kell tanítani a' színházi kényurakat! — 99 —

Nov. 10. bérszünettel: B a n k b á n, dráma 5 felv. Katona Józseftől. Köszönet a' bérlő közönség nevében ezen ismételt bérszünetekért, melyek némi kis hasz z o n b é r l é s i büzt terjesztenek ugyau, de azért se baj! Kárpótlásul a' s o k bérszünetért talán majd k e v é s újdonságot nyerend a' közönség. Az előadásról semmi újat nem mondhatunk, kivévn, hogy az kissé gyöngébb volt az eddigieknél a' mi egyebiránt nálunk már szokás, a' szokást pedig törvény gyanánt tiszteli a' m a y a r ! *)

S — —.

IRODALMI FURCSASÁG.

Egyik minapi számunkban azon kérelmünket nyilvánítók: vajha a' sok versek áradázó hullámitól a' t. cz. költő urak megkímélnék szegény fejünket; 's mi történt? Az engesztelhetlen versek azóta novellaköpenyben kopogtatnak be hozzánk, 's a' novellairók száma ez időtől fogva annyira szaporodik, hogy maholnap könnyebb lesz novellát írni, mint végigolvasni. Egy kis szerelem a' patak mellett, vagy az ablakon át; erre fellegekint boruló vész és akadály az átkozott nagynéne- vagy mamában 's denique egy tüzes csattanó csók, elrablása a' kedvesnek, vagy véletlen meghalálózás a' kedvesért a' mama truczczára 's több effélék teszik anyagát mostani novelláinknak, — 's ezek olly rendes és szokott modorban 's lánczolatban folynak, 's annyira hasonlítanak egymáshoz, mint egyik tojás a' másikhoz, vagy mintha irók S z é l G á s p á r poéta nadrágszíjjával birnának, mellyel az verseit rendesen kimérni szokta. — A' napokban volt szerencsénk a' sok közül egyet átolvasni. Ó, nyájas olvasó, illy roppant novellát te nem foghatsz olvasni soha; e' szerencse csak szerkesztőknek adatott, még pedig azok közül is különösen a' segédszerkesztőknek! — Nem tudjuk, az ismeretlen író, nem elménczsegből küldte-e hozzánk e' művet, próbára akarván tenni szerkesztői tapintatunkat 's izlésünket: de mi mindenesetre köszönetet szavazunk neki a' víg perczekért, miket beszélye olvasása nyújtott; 's nem állhatjuk meg sehogysem, hogy belőle néhány sort t. olvasóinknak föl ne mutassunk, sajnálatunkat fejezvé ki egyszersmind a' felett, hogy az egészet, rettentetésül fiatal novellairóinknak, nem közölhetjük. — Czíme a' beszélynék: „Iratna és Csamaz“ vagy „A' csendes szerelem szűz hajnala.“

(Leírása a' leánynak.) Ő szép volt, csaknem a' tulzásig — e' néhány szavak odavezérlenek bennünket, hol minden, mi azonos a' szépség és kellem eszméivel, szünnék a' további fásasztóan unalmas magyarázat bibeléseivel. . . . Nézzétek végig ez alakot, nyargaljátok be szemetek villámival legkisebbke lépéseit is; — van-e olly erő, hatalom minden szigorúsága mellett is, hogy ellene roszaló vallást avagy megjegyzést tehessen . . . Van-e szebb fekete szem az ég anygalának, mellyben annyi üdv, méltány, vallási fensőség, 's tiszteletre vonzó erő bárátkoznának rokonkebellet együtt? Látjátok ezen arcot, hozzáadva a' finom horgas orrt, és gyermekiesen kicsiny ajkat, nem némultok-e el, mint hal a' csergedő patak mélyében, ennyi fenségnek vakító pazarlása előtt! . . . fesse-m-e tovább a' szűk veres váll alól kiszökélni látszó mell homorúságát? 's a' habpuha tagokon andázó hó-

*) Legyen szabad ez alkalommal figyelmeztetnünk a' tisztelt igazgatóságot, mikép a' megholt katonának a' pja Kecskeméten lakik — a' legnagyobb szépségben 's ennél fogva egy nemzeti intézet méltóságával 's nagylelkűségével tökéletesen megférne, bahogy az inséggel küzdő apa, azon szép jövedelemnek, melylyel korán elhunyt fiának lángeze a' nemzeti színházi pénztárt gazdagítja, bár csekély részecskéjével is, megvizasztaltatnék. — Bizonyosak vagyunk benne, hogy a' tisztelt igazgatóság e' körülményt nem tudta, különben e' figyelmeztetésünkre nem is lett volna szüksége! S z e r k.